

Наслов оригинала:
Helene Hanff
84 Charing Cross Road, 1974.

© Carlton Books, UK
© 1970 and 1973 by Helene Hanff

Књига 1

Едиција Александрија доноси књиге о књигама за цео живот

Хелена Ханф

84
ЧЕРИНГ
КРОС
РОУД

Превела с енглеског Зора Чавић Илић

Магелан Прес
Београд, 2013.

ΠΡΕΔΓΟΒΟΡ

Хелена Ханф

”84 ЧЕРИНГ КРОС РОУД”
&
”Војвоткиња из улице Блумзбери”

Ове две књиге су једна чаробна целина. Заводљивост прве постала је диван сценарио за недавни филм истог имена. Вероватно је то и привукло славног ЕНТОНИЈА ХОПКИНСА да прихвати улогу књижара.

Одлична и ексклузивна глумица Ен Бенкрофт (као Хелена Ханф) преминула је, нажалост, 2005.

* * *

Хелена Ханф обраћа се књижари *Marks & Co.*:

”Ваш оглас у *Субојн*’ој књижевној ревији казује да сте посебно опредељени да пласирате књиге које више нису у штампи. Израз ”књижари-антиквари” помало ме плаши, јер реч антикваран изједначавам са речју: ”скупо”. Ја сам скромна списатељица, велики љубитељ антикварних књига и све оно што желим да набавим, овде је веома скупо, или се можда може набавити код Барнса и Ноубла, а у неугледном повезу, школско издање”.

Тако започиње дивна, стидљива љубавна прича између госпођице Хелене Ханф из Њујорка и познате књижаре *Marks & Co.*, која набавља и продаје ретке, антикварне књиге на Черинг крос роуду 84, у Лондону. Читавих двадесет година, ова непосредна њујоршка списатељица и Френк Доел, прилично суздржан лондонски продавац књига, воде једну све нежнију кореспонденцију. Ускоро, они између себе деле још интимније новости – о Френковој породици и Хелениној каријери. Нема сумње да би њихова писма наставила да стижу и даље, али 1969.

године, секретарица из књижаре обавештава Хелену да је Френк Доел преминуо! У свом претпоследњем писму, из своје љубави према књижари, Хелена Ханф моли пријатељицу, која је у обиласку Лондона, да, уколико прође поред књижаре на Черинг крос роуду 84, пољуби излог или довратак, јер она осећа да јој много дугује.

Иза назива "Елери Квин", који означава веома успешну серију романа и кратких прича који су излазили у распону од четрдесет и две године, налазе се рођаци Денеј и Ли, као и њихов јунак, детектив. У тридесетим и четрдесетим годинама прошлог века, Елери Квин је представљао најпознатијег америчког детектива из литературе, а послужио је и као главни лик у филмовима, радио-драмама и на телевизији. Излазио је такође и "Елери Квинов часопис тајанствених збивања", који се сматра једним од најјутицајнијих "крајм фикшн" часописа на енглеском језику у последњој половини прошлог века. У њему се налазе познате збирке и антологије кратких прича, као што су незгоде Шерлок Холмса. Аутори су 1961. године награђени највећом америчком наградом за ову врсту литературе: *Grand Master Award*. Коначно је име Елери Квин постало дозвољени синоним за ову врсту литературе.

Хелена Ханф, чувена по својој књизи "84 ЧЕРИНГ КРОС РОУД", радила је као сценариста и секретарица режије на телевизијским наставцима серије "Авантуре Елери Квина" (1950 – 1952). Те епизоде прво су емитоване на телевизијској мрежи *DuMont* и ускоро се настављају на телевизији *ABC*. Убрзо по започињању серије, преминуо је главни глумац Ричард Харт, а њега је, у главној улози Елери Квина, заменио глумац Ли Баумен. Серија се 1954. године вратила на телевизију *DuMont*, са Хјуом Марлоном, а и познати глумац Питер Лофорд играо је главну улогу у телевизијском филму "Не осврћи се", 1971. Славни Хари Морган играо је Елеријевог стрица. Тај филм био је заснован на трилеру "Многорепа мачка". Много је глумаца играло у тим серијама, чак и славни холивудски глумци: Ив Арден, Џоан Колинс, Роди Мекдауел, Милтон Берл и Дон Амичи.

"84 ЧЕРИНГ КРОС РОУД" у суштини је епистоларни роман, чији је наставак "Војвоткиња из улице Блумзбери", други роман који употпуњује необичан живот главне јунакиње и прати њен пут у Лондон.

Черинг крос роуд представља један део Лондона, у који залазите као поклоник књижара. Као што се у Флит стрит одлази у "светилиште штампе", а у Севил роу у свет господства, моде и кројача, у Харли стрит код чувених лекара, тако и Блумзбери стрит, као и Рицент и Бонд улице представљају неодољиво лондонско одредиште. Лондон је заводљив и неухватљив – град који се заволи заувек и без остатка. Чак иако у њему не живите трајно или долазите ретко, увек сте помало носталгични, јер Лондон траје непрестано! Његова скривитост постоји зато што није настајао по одређеним плановима, као Рим, и нема ротонде, "звезде и правила рачвања". Отуда изненадни "венци", мали тргови, пролази, степеничице између зграда и огромни паркови, већи него шумарци неког другог града. А ту је и Темза, која се улива у море и подсећа нас на то да је Томас Мор у своје време, од своје куће "путовао" чамцем да би стигао у други део тадашњег Лондона. Зато читаоци ове књиге у два дела могу слободно закључити да главна јунакиња, Хелена Ханф, доживљава две љубави. Ону префињену, према Френку Доелу, његовој књижари и антикварним књигама, и другу, према Лондону, његовим често прикривеним чудима и лепотама и трајању – јер заиста Лондон "тече" заједно са Темзом.

Зора Чавић Илић, иреводилац и лектор

84 ЧЕРИНГ КРОС РОУД

14 East 95th St.
New York City

5. октобар, 1949.

Marks & Co.
84, Charing Cross Road
London, W.C.2
England

Господо,

Ваш оглас у Суботњој књижевној ревији казује да сте специјализовани за књиге којих више нема у штампи. Иначе, мене мало плаши израз “антикварни књижари“, пошто поистовећујем реч “антиквитет“ са значењем ”скуп“. Сиромашна сам списатељица, али волим старе књиге. Међутим, све што прижељкујем немогуће је добити овде преко океана, осим веома скувих, ретких издања, или пак примерака издавача *Barnes & Noble* – строгих, обележених, за ученике и са повећаном ценом.

У прилогу овог писма је списак оног што ми је сада најважније. Ако имате очуване половне примерке неких од тих књига са мог списка и ако не коштају више од пет долара свака, можете ово узети као наруџбину и послати ми их.

Ваша одана,
Хелена Ханф
(Гђица) Хелена Ханф

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

25.октобар, 1949.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођо,

Као одговор на Ваше писмо од 5. октобра, успели смо да решимо две трећине вашег проблема. Три Хезлитова есеја која желите, налазе се у издању *Nonesuch Press* Хезлитових одабраних есеја, а Стивенсон (Р. Л.) је пронађен у издању *Virginibus Puerisque*. Шаљемо Вам очуване примерке оба издања, преко поште, као "тисковину" и верујемо да ће Вам стићи безбедно и на време, као и да ћете њима бити задовољни. Наш рачун је у прилогу.

Са есејима Ли Ханта неће ићи тако лако, али постараћемо се да нађемо једно допадљиво издање са свим есејима заједно. Ми немамо Библију на латинском, коју сте описали, али имамо Нови Завет на латинском, а такође и Нови Завет на грчком, обично, савремено издање у платненом повезу. Да ли их, можда, желите?

Искрено Ваш,
ФПД
За Marks & Co.

14 East 95th St.
New York City

3. новембар, 1949.

Marks & Co.
84, Charing Cross Road
London, W.C. 2
England

Господо,

Књиге су стигле сасвим безбедно; издање Стивенсона је тако лепо да се моје полице од црвенкастих гајбица стиде. Скоро да зазирем од држања тако финог, меког кожног повеза и од окретања пуне странице боје слоноваче. Како сам навикла на самртнички бео папир и тврде картонске корице америчких књига, нисам знала да је таква радост дотицати књигу!

Један Британац, чија девојка живи у стану изнад мене, протумачио ми је да једна фунта, седамнаест шилинга и шест пенија значи, у суштини, да ја Вама дугујем пет долара и тридесет центи за две књиге. Надам се да је он у праву. Прилажем Вам новчаницу од пет долара и још долар уз то. Молим Вас, употребите седамдесет центи за наплату Новог Завета, пошто желим обоје.

Молим Вас лепо да ми увек прерачунате цену, јер нисам сасвим вична прерачунавању из једне монете у другу, мени ни Бог не би помогао да савладам аритметику у оба језика.

Ваша,
Хелена Ханф

Надам се да „мадам” тамо не значи оно што и овде.

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

9. новембар, 1949.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,

Ваших шест долара стигло је безбедно, али бисмо били много опуштенији ако бисте нам уплату слали новчаном упутницом, у будућности, а то би било и за Вас свакако сигурније него да стављате доларе у коверту.

Радујемо се што вам се издање Стивенсона толико допало. Послали смо вам Нови Завет, као и рачун и у фунтама и у доларима, те се надамо да ћете тиме бити сасвим задовољни.

Искрено Ваш,
ФПД
За Marks & Co.

18. новембар, 1949.

КАКВА ЈЕ ТО ЦРНА ПРОТЕСТАНТСКА БИБЛИЈА?

Молим Вас да љубазно обавестите цркву Енглеске да су наружили најлепшу прозу икад написану, и ко им је рекао да се поиграју са латинским издањем Вулгате? Гореће у паку због тога, пазите шта сам вам рекла!

Мени лично то не смета, јер сам Јеврејка. Али једна моја заова је методисткиња, друга је католикиња, а ту је и низ рођака презбитеријанаца (преко мог чукунстрица Аврама, који се преобратио, као и једне тетке, црквене исцелитељке). Али се заиста надам да нико од њих неће наићи, или се суочити са овом англиканском Библијом на латинском, уколико уопште знају да постоји (а као што бива, они не знају да латинска верзија постоји).

Па, нека га ђаво носи! Ја користим своју Библију на латинском, за катехете, Вулгату, а чини ми се нећу је Вама враћати, док не пронађете један примерак за мене.

Прилажем четири долара да покријем свој дуг од три долара и осамдесет осам центи, платите себи шољицу кафе; дакле, дванаест центи. Овде у близини нема поште, али нећу јурити све до Рокфелер плазе да бих стала у ред и платила три долара и осамдесет осам центи. Уколико бих чекала да одем чак тамо због нечег другог, више не бих имала три долара и осамдесет осам центи. Имам чврсту веру у авионску пошту САД-а, као и у Британску краљевску пошту Њеног величанства.

Да ли сте добили копију Ландорових "Маштовитих разговора"? Мислим да има неколико издања, оно које ја желим садржи и "Разговоре старих Грка". Ако у књизи са старогрчким разговором постоји дијалог између Езопа и Родопе, то ће бити издање које желим.

Хелена Ханф

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

26. новембар, 1949.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,
Ваша четири долара стигоше безбедно, па смо на Ваш рачун при-
писали дванаест центи.

Догодило се да случајно имамо на лагеру други део “Живота и рада”
Волтера Севица Ландора, који садржи ”Грчке дијалоге“, укључујући
и онај споменут у Вашем писму, као и “Римске дијалоге“. Ово старо
издање, објављено 1876, није нарочито очувано, али је добро повезано,
примерак је чист, шаљемо Вам га данас уз приложен рачун.

Извините због грешке са латинском Библијом, а ми ћемо се
постарати да Вам нађемо Вулгату. Не заборављамо ни Ли Ханта.

Искрено Ваш,
ФПД
За Marks & Co.

14 East 95th St.
New York City

8. децембар, 1949.

Господине,

(Заиста је ван памети и даље писати "Господо", када увек једна иста душа очигледно о свему брине мене ради.)

Севиц Ландор стигао је безбедно и на време и започиње "Римским дијалогом" у тренутку када су два града такорећи била уништена ратом, а свако живи био распет на крст, преклињући римске војнике у пролазу да га прободу и скрате му самртне муке. Биће олакшање окренути се Езопу и Родопи где се треба бринути једино о глади. Заиста ми се допада када се старе књиге отварају на страници на којој је, често, застајао некадашњи власник књиге. Када је Хезлит стигао, књига се отворила на месту на ком пише: "Мрзим да читам нове књиге", због чега сам узвикнула: "Ево другара", ма ко да је био власник ове књиге пре мене.

Прилажем један долар, за који Брајан (Британац, младић оне Кеј, која живи изнад мене) каже да покрива осам пенија које вам дугујем, а Ви сте заборавили да обавите трансфер.

Е па сад, Брајан ми рече да су вам свели снабдевање на педесет шест грама меса по породици, недељно, и на једно јаје по особи, месечно, тако да сам згранута! Он има један каталог неке британске фирме овде, преко које авионом добавља храну из Данске за своју мајку, те тако ја шаљем за *Marks & Co.* мали божићни поклон. Надам се да ће бити за сваког помало јер он ми рече да је књижара Черинг крос роуд "сасвим мала".

Шаљем Вам ово преко књижаре, ФПД, ко год да сте.

За Божић,
Хелена Ханф

14 East 95th St.

9. децембар, 1949.

ФПД! КРИТИЧНО!

Послала сам Вам пакет. Главно у њему била је барена шунка од четири килограма, рачунала сам да бисте могли да је однесете да Вам је месар лепо исече танко, тако да свако понешто понесе кући.

Међутим, само што сам приметила, мало пре, да на Вашем последњем рачуну стоји: "Б. Маркс, М. Коен." Помозите!

ДА ЛИ СУ ОНИ КОШЕР? Све ми се чини...

Посаветујте ме, МОЛИМ ВАС!

Хелена Ханф

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

20. децембар, 1949.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,

Само једна мала белешка, да Вас обавестимо да је Ваш поклон-пакет стигао безбедно данас, и да смо садржину поделили међу запосленима. Г. Маркс и г. Коен захтевали су да шунку поделимо међу нама, не укључујући ”шефове“! Ја бих још само радо додао да је све то у пакету било нешто што или никако не виђамо, или се то може само набавити преко ”црне берзе“. Ви сте крајње љубазни и добри кад овако мислите на нас, на чему Вам бескрајно захваљујемо.

Сви желимо да Вам изразимо нашу захвалност, шаљемо Вам честитке и најлепше жеље за Нову 1950.

Искрено Ваш,
Френк Доел
За Marks & Co.

14 East 95th St.
New York City

25. март, 1950.

Френк Доел, па шта РАДИШ, ти, тамо, ти не радиш НИшта, ти изгледа само седиш унаоколо!

Где је Ли Хант? Где је "Оксфордска књига стихова"? Где је Вулгата и Драга глуперда Џон Хенри? Мислила сам да ће све то бити тако лепа лектира за добро расположење, у периоду од Посне среде до Велике недеље. А, ти, не шаљеш ми ништа!

Остављаш ме да седим овде, испуњавајући дугим белешкама маргине по књигама из библиотеке, које ми не припадају. Једног дана разоткриће да то ја пискарам, па ће ми одузети чланску карту читаонице.

Договорила сам се са ускршњим зеком да ти донесе једно јаје, али кад он буде свратио тамо, откриће да си умро од лењости.

Са пролећем које стиже, наручила бих једну збирку љубавних песама. Нека то не буде ни Китс ни Шели. Пошаљи ми песнике који умеју да воде љубав без претеривања – Вајата или Џонсона или неког трећег према твојој личној процени. Само једну малу књигу по могућности, да стане у џеп жакета или панталона, када се одлази у шетњу у Централ парк.

Е па немој само да седиш тамо! Иди, нађи књиге! Кунем се да не знам како уопште та књижара ради.

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

7. април, 1949.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,

Морам да Вам се захвалим за ускршњи пакет, радо примљен, који је безбедно стигао јуче. Сви смо били одушевењени конзервама и кутијом ускршњих јаја и сви запослени из књижаре придружују се изразима захвалности, јер Ви тако љубазно и са пуно доброте мислите на нас.

Дубоко се извињавам што нисмо били у могућности да Вам пошаљемо неку од књига које желите. А што се тиче збирке љубавних песама, имамо примерак који сте описали. Он се повремено појави, само, тренутно није ту, али једно издање ћемо свакако потражити.

Још једном, много хвала на Вашем пакету.

Искрено Ваш,
ФПД
За Marks & Co.

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

7. април, 1950.

Поштована госпођице Ханф,

Молим Вас само да Френк не сазна да ја ово пишем, али сваки пут кад Вам шаљем рачун, умирем од жеље да убацам и цедуљицу, а он се можда са тим не би сложио, сматрајући да то са моје стране није сасвим у реду. Ово сувопарно звучи, а он није такав, заиста је врло драг, врло пријатан у суштини. Међутим, он Вас некако сматра личношћу са којом се ОН приватно дописује, пошто су сва Ваша писма и пакети адресирани на њега. Ипак, помислила сам да бих могла и ја нешто да Вам напишем.

Свима нама су Ваша писма врло драга, и покушавамо да замислимо како изгледате. Ја сам закључила да сте млади, врло отмени и наочити. Стари господин Мартин мисли да сте, упркос Вашем изврсном смислу за хумор, сигурно врло озбиљни, учени. Можда бисте нам послали једну Вашу фотографију? Волели бисмо да је добијемо.

Ако Вас Френк занима, он је близу четрдесетим, врло лепо изгледа, ожењен је веома симпатичном Иркињом, мислим да му је то друга жена.

Свако је, понаособ, врло захвалан за пакет. Моји малишани (девојчица има пет година, дечак четири) били су на деветом небу, “због сувог грожђа и јаја”, јер сам могла да им умесим колач.

Надам се да ми не замерате што Вам пишем. Молим Вас, не спомињите то Френку у Вашем писму.

Уз најбоље жеље,
Сесимија Фар

П.С.

Ја ћу позади да Вам напишем своју приватну адресу, уколико желите да Вам се пошаље нешто из Лондона.

С.Ф.

14, East 95th St.
London, W.C.2

10. април, 1950.

Драга Сесили,

Не бих да се замеравам старом господину Мартину, али реци ми да нисам претерано образована и да никад нисам била на факултету. Стицајем околности, што се тиче књига, имам необичан укус. Зато треба да захвалим једном професору са Кембриџа по имену Квилер-Кауч, званом Q, а на кога сам налетела у библиотеци, кад ми је било седамнаест година. А што се тиче мог брилијантног изгледа – интелектуалног, више сам као неки торбар са Бродвеја. Иначе, живим у пуловерима, које су прогризли мољци и у вуненим панталонама, јер овде дању нема грејања. Станујем у петоспратници од смеђег камена, сви станари одлазе на посао у девет ујутру, а не враћају се пре шест. Зашто би онда власник грејао зграду ради једне безначајне списатељице и лектора, која ради код своје куће, у партеру?

Јадни Френк, баш га мучим, увек га корим због нечега. Али ја се само шалим, међутим, знам да ме он узима за озбиљно. Покушавам да пробирем тај прави британски “оклоп”. Ако добије чир на желуцу, ја сам крива.

Молим те, пиши ми о Лондону, једва чекам онај дан када ћу сићи са трајекта и осетити старе умазане тротоаре под ногама. Жудим да се прошетам до сквера Беркли и низ улицу Вимпол, да стојим у Катедрали Светог Павла, тамо где се Џон Дон молио, и да седнем на степеник на коме је Елизабета седела, када је одбила да уђе у Тауер, и томе слично. Новинар ког познајем, а који је живео у Лондону за време рата, каже да туристи одлазе у Лондон опремљени знањем или ишчекивањем, тако да увек нађу оно што траже. Потом сам ја њему рекла да ћу трагати за оном Енглеском из енглеске књижевности, а на то је он одвратио:

“Онда је то баш тамо”.

Са поздравима,
Хелена Ханф

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

20. септембар, 1950.

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,

Прошло је дуго времена откад смо Вам писали, надам се да не мислите да смо заборавили шта Ви све желите.

Дакле, набавили смо оксфордско издање енглеских стихова. Штампани су на флис-папиру у оригиналном плавом платненом повезу, година 1905. На првој празној страни, има неки натпис мастилом. Међутим, то је очуван стари примерак књиге, цена је два долара. Сматрали смо да је боље да Вас пре слања обавестимо, уколико сте, можда, Ви сами набавили један примерак.

Пре извесног времена, питали сте ме за Њуменово дело “Идеја о Универзитету”. Да ли сте можда заинтересовани за примерак првог издања? Баш смо једну набавили, подаци следе:

ЊУМЕН (ЏОН ХЕНРИ, Д. Д.) “Расправе о циљу, сврси и природи универзитетског образовања“, упућено католицима Даблина. Прво издање, 8. реџ, повез у телећој кожи, Даблин 1852. Неколико страница има ситне смеђе мрље од старости, међутим, ово је добар примерак и солидно укорићен. Цена је шест долара.

Уколико Вам се све ово допада, одложићемо обе књиге на страну све док нам не одговорите.

Љубазно Вас поздравља,
Искрено Ваш,
Френк Доел
За Marks&Co.

14 East 95th St.

25. септембар, 1950.

Он, дакле, има прво издање Њуменовог “Универзитета“, за цигло шест долара, а овамо ме он пита, “правећи се Тоша“, да ли га ја желим!

Драги Френк,

Свакако да га желим. Само да доживим да до њега дођем. Иначе, нисам никад патила за књигом само зато што је прво издање. Али прво издање ТЕ књиге – о Боже мој!

Као да ми је пред очима.

Пошаљите ми “Оксфордску књигу стихова“, такође, молим Вас. Немојте се никада питати да ли сам је пронашла негде другде – ја више не тражим књиге нигде другде. Зашто бих ја јурила до Седамнаесте улице да бих купила неку прљаву, лоше опремљену књигу, кад могу да купим чисте дивне књиге од вас, а да не устанем од моје писаће машине? Са овог места на коме ја седим, Лондон ми је много ближе од Седамнаесте улице.

Прилажем и дај Боже да примите осам долара. Да ли сам вам причала како се Брајан судио? Он купује томове књига из физике у једној књижари у Лондону, која продаје техничке књиге. Он није неуредан и забораван као ја, а купио је скупо издање и отишао је до Рокефелер плазе и стајао је у реду да би предао уплатницу и то телеграфски или томе слично, јер он је послован човек и све обавља по правилу.

Новчана упутница се у транзиту изгубила!

Нек се носи Краљевска поштанска служба!

ХХ

Шаљем Вам пакетић, да се прослави прво издање, Прекоморска канцеларија коначно ми је послала мој примерак каталога.

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

2. октобар, 1950.

Драга Хелена,

Донела сам приложене фотографије у радњу још пре неколико недеља, али сам била у послу до грла и нисам била у прилици да ти их пошаљем раније. Сликали смо се у Норфолку, где је Даг (мој муж) стациониран са Авијацијом. Не изгледам богзна како на сликама. Али то су најбоље слике наше деце, а на једној и Даг изгледа врло добро.

Драга моја, надам се да ће ти се испунити жеља да дођеш у Енглеску. Што не би мало уштедела и дошла идућег лета? Моји мама и тата имају кућу у Мидлсексу и радоваће се да одседнеш код њих.

Меган Велс (секретарица наших шефова) и ја идемо на недељу дана у Џерзи (*Channel Islands*) у јулу. Зашто нам се не придружиш, а онда можеш да provedеш остатак месеца у Мидлсексу?

Марк покушава да види шта ја то пишем, зато ћу морати да завршим.

Искрено,
Сесили

14 East 95th St.

15. октобар, 1950.

ДОБРО!!!

Све што имам да кажем ВАМА, Френк Доеле, јесте да ми живимо у свету неправде, уништења и ретроградног времена, када једна књижара – једна КЊИЖАРА почиње да цепа дивне старе књиге да би ту хартију користила за паковање! Рекла сам Џону Хенрију када је “искорачио” из те хрпе:

“Зар бисте могли поверовати у овако нешто, Еминенцијо?” Он би свакако рекао да не би. Поцепали сте ту књигу усред кључне битке, а ја чак ни не знам који је то рат био!

Њумен је стигао малтене пре недељу дана, а ја баш почињем да се опорављам. Држим ту књигу на столу поред себе целог дана, повремено устанем да куцам и онда посегнем за њом, додирнем је. Не зато што је то прво издање. Заиста никад нисам видела тако прекрасну књигу. Осећам се помало кривом што сам њена власница. Како је сјајна та кожа и златом утиснут наслов, диван тип слова – све то припада једној библиотеци са полицама обложеним боровим дрветом, у некој енглеској отменој кући у природи! Она једноставно тражи да је читају поред камина, из господске наслоњаче пресвучене кожом. Она није за читање на неком старом каучу у радној и јединој соби једног стана у смеђој згради камене огуљене фасаде.

Желим Антологију Квилер Кауча. Не сећам се цене, изгубила сам Ваше последње писмо. Чини ми се да је било неких два долара. Прилажем два пута по један, а ако Вам дугујем више, јавите ми.

Зашто је не увијете у странице LCXII и LCXIII, тако барем могу да откријем ко је добио битку и који је рат био у питању?

XX

П.С. Да ли сте набавили “Дневник Семјуела Пеписа”? Та књига ми треба у дугим зимским вечерима.

Marks & Co., Booksellers
84, Charing Cross Road
London, W.C.2

Miss Helene Hanf
14 East 95th Street
New York 28, New York
U.S.A.

Поштована госпођице Ханф,

Дубоко се извињавам што касним са одговором на Ваше писмо, али недељу дана или мало више нисам био у граду. Ево, сад журим да будем ажуран у својој кореспонденцији.

Молим Вас, пре свега, да се не једите због коришћења старих књига, као што је то био случај са паковањем у странице “Побуне“ (Кларендон). Овде је била реч само о два стара непарна примерка, отргнутих корица и нико живи нам буквално не би дао ни шилинг за њих.

Послата Вам је, као тисковина, Квилер Каучова Антологија “Ходочасников пут“. Разлика у цени била је 1,85 долара, дакле, два долара покривају и преко цене. Тренутно немамо примерак Пеписовог “Дневника“, али потражићемо један за Вас.

Са најбољим жељама,
Искрено Ваш,
Ф. Доел
За Marks & Co.